

Memo

Verlengde en verkorte leertijd

Leertijd en ontwikkeltijd

Leertijd is de tijd die een kind nodig heeft om zich bepaalde kennis of vaardigheden eigen te maken. Binnen het systeem van de school moet een kind in een bepaalde leertijd een bepaalde hoeveelheid kennis en vaardigheden verwerven. Er zijn kinderen waarvoor die leertijd te kort is, maar er zijn ook kinderen waarvoor die leertijd van een jaar te lang is. Bovendien is het ook niet zo dat alle kinderen op dezelfde manier leren. Er zijn kinderen die gebaat zijn bij ontwikkeld onderwijs, anderen hebben meer aan ontdekkend onderwijs en er zijn ook kinderen die om sturend onderwijs vragen. Dat betekent dat er in de ontwikkeling van kinderen twee componenten een rol spelen, namelijk de leertijd en de wijze van leren. Sommige kinderen verwerven de kennis en vaardigheden op andere wijzen, doen daar ook langer of korter over. Er zijn ook kinderen die in een leerjaar meer kunnen leren dan andere kinderen. In dat geval is er sprake van verkorte leertijd of van versnellen. Mocht blijken, na onderzoek, dat de leerlingen voldoende hebben geleerd in een periode, dan wordt er gekozen voor een verkorte leertijd.

Meer leertijd nodig

Sommige kinderen hebben meer leertijd nodig, bijvoorbeeld meer instructie, meer oefeningen, meer herhaling óf door een zwakke werkhouding óf een leerstoornis. Concreet kan het dan betekenen dat een kind een jaar langer in een groep blijft, omdat een of meerdere van bovenstaande voorbeelden (kenmerken) van toepassing zijn. Kinderen mogen blijven zitten, mits het maar functioneel 'zittenblijven' is; doorgaan vanaf wat je al beheerst. Dat is aanbieden van verlengde leertijd. Als wij deze kinderen door zouden laten gaan, bereikt het kind uiteindelijk in groep 8 een lager niveau dan als wij het wat meer leertijd zouden hebben gegeven. Verlengde leertijd is dan zinvol. Het levert dan juist een positieve bijdrage; een kind verlaat met een zo hoog mogelijk ontwikkelingsniveau de basisschool. Ouders van 'twijfelgevallen' worden in januari/februari op de hoogte gebracht van onze mening over het verlengen van leertijd. Tevens wordt dan aangegeven wat we tot de zomervakantie aan extra hulp kunnen bieden. Drie à vier weken vóór de zomervakantie nemen wij de definitieve beslissing. De school is hiervoor eindverantwoordelijk.

In het tweede jaar in dezelfde groep hoeft natuurlijk niet alles opnieuw gedaan te worden. Een leerling die groep 3 nogmaals doet en de letters al kent, kan bijvoorbeeld de eerste maanden al doorgaan met het lezen voor gevorderden. Zo is zittenblijven geen straf maar een genoegen, want de leerling die zwak was, merkt dat hij het wel kan en zelfs beter kan dan anderen. Er komt zo meer zelfvertrouwen en het naar school gaan wordt als plezierig ervaren.

De Eshoek hanteert de regel dat je één keer kan blijven zitten. Doubleren komt voor in groep 1 t/m 4. Incidenteel in andere groepen (bijv. bij zij-instromers = leerling van een andere, verwijzende basisschool). Na groep 4 werken we met een ontwikkelingsperspectief (OPP) waarbij we de kinderen een eigen leerlijn aanbieden met maximale individuele doelen.

Binnen het basisonderwijs wordt via de wet gestreefd naar het doorlopen van de basisschool binnen acht jaar. Het onderwijs wordt namelijk afgestemd op de ontwikkeling van iedere individuele

leerling. Leerlingen mogen uiterlijk tot en met het schooljaar waarin hij/zij 14 jaar wordt naar de basisschool.

Mocht uw kind op een deelgebied zwak zijn, dan kunnen we besluiten voor dit specifieke vak een andere aanpak te kiezen voor uw kind (zie 4.4). Een dergelijke beslissing nemen we altijd in overleg met u en na rijp beraad en overleg in het team.

Het eind van groep twee is voor kinderen, leerkrachten en ouders een belangrijk moment. Vooral bij deze overgang stelt de onderwijsinspectie ons de vraag of we per individuele leerling de overgang bekijken, los van de geboortedatum.

Nadelen van het te vroeg doorgaan

Versnellen/verkorten kan ook nadelen hebben. Te vroeg doorgaan kan:

1. er voor zorgen dat kinderen op hun tenen moeten lopen en zeer gespannen zijn;
2. het zelfbeeld van een kind en het zelfvertrouwen nadelig beïnvloeden;
3. nadelig zijn voor de verdere ontwikkeling, omdat de basis van het verdere leren niet optimaal ontwikkeld is;
4. een nadeel zijn voor de organisatie in de groep (het kind moet “aan de hand gehouden” worden, vaak getroost worden, extra instructie ontvangen en dan heeft de leerkracht ook de verantwoording voor de andere kinderen. Het valt aan de ouders van die andere kinderen niet uit te leggen dat de leerkracht extra tijd besteedt aan het kind dat vervroegd is doorgegaan).

Samenvattend betekent het dat als de school (de leerkracht) het onderbouwt, De Eshoek blijft bepalen wat de schoolloopbaan voor een kind moet zijn. De leerkracht moet u hierover op de juiste manier informeren. De school kan tot de conclusie komen dat uw kind voor verlenging in aanmerking komt. De ontwikkeling (cognitief en sociaal-emotioneel) is bepalend en niet de geboortedatum en leeftijd. Concreet betekent dit dat de leerkracht het schoolloopbaanvervolg voor elk kind moet verantwoorden. De leerkracht bepaalt wanneer een verlengde leertijd een positieve bijdrage biedt of wanneer het voor het kind van belang is dat hij/zij doorstroomt naar een volgende groep.

Criteria voor overgang naar volgende groep

Voor de overgang naar een andere groep kijken we vooral naar de werkhouding, de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling en de concentratie (spanningsboog) van de leerling. Het oordeel is gebaseerd op observaties, toetsen, leerprestaties en een gesprek met de interne begeleider (IB-er).

Informatie aan ouders

Ouders krijgen op tijd van de leerkracht de ontwikkelingen van uw kind te horen. In februari wordt u geïnformeerd en in juni wordt u opnieuw uitgenodigd voor een gesprek, waarin u hoort hoe volgens de leerkracht uw kind zijn/haar schoolloopbaan gaat vervolgen. In juni/juli (het einde van het schooljaar) wordt er een definitieve keuze gemaakt. De leerkracht geeft het advies en dat advies is bindend. De procedure omtrent doorstromen, doubleren en versnellen is vastgelegd in een protocol en geplaatst op de website.